

Utskrift av møtebok

Utv.saksnr	Utvalg	Møtedato
	Arbeidsutvalg	19.01.2018

Høringsuttalelse til forslaget fra klima- og miljødepartementet og olje- og energidepartementet om endring i forskrift av 15. desember 2006 nr. 1446 om rammer for vannforvaltningen (vannforskriften) og naturmangfoldloven

https://www.regjeringen.no/contentassets/f1ee352f3a0b4b9bb08bf0ade45c1378/horingsnotat_forslag_til_endringer_i_naturmangfoldloven_og_vannforskriften_171005.pdf

Viser til brev der høringsfristen ble utsatt til 19.01.18.

Saksutredning

Klima- og miljødepartementet og Olje- og energidepartementet foreslår endringer i forskrift av 15. desember 2006 nr. 1446 om rammer for vannforvaltningen (vannforskriften).

Endringene gjelder hovedsakelig organiseringen av vannforvaltningsarbeidet etter vannforskriften. Forslaget innebærer blant annet at vannforvaltningsplanene ikke lenger skal vedtas som regionale planer etter plan- og bygningsloven, og at naturmangfoldloven erstatter plan- og bygningsloven som en av tre hjemmelslover for vannforskriften.

Dette medfører at fylkeskommunene ikke lenger vil ha noen formell rolle i arbeidet med vannforvaltningsplaner. Det foreslås at utvalgte fylkesmenn får ansvaret for å koordinere det forberedende regionale arbeidet, mens Miljødirektoratet i samråd med øvrige berørte direktorater utarbeider og sørger for høring av oppdaterte vannforvaltningsplaner, og oversender tilrådning til Klima- og miljødepartementet.

Regjering og Storting er enige om at fylkeskommunene har den beste kompetansen til å jobbe med sektorovergripende oppgaver og skape felles oppslutning om mål, strategier og tiltak hos det offentlige og i sivilsamfunnet. Regional planlegging har også politiske aspekter som tilsier at ansvaret bør ligge hos folkevalgt regionalt nivå.

Vurdering

En uttalt målsetning med regionreformen har vært at regionalt nivå skal bli bedre rustet til å ta på seg større oppgaver. Regionene skal få et større ansvar for samfunnsutviklingen, og fylkesmannens ansvar knyttes til tilsyn, kontroll og beredskap. Det vil være stikk i strid med denne målsetningen om fylkeskommunene nå skal bli fratatt den regionale rollen som vannregionmyndighet.

Vi vil stille spørsmålstegn ved om foreslått ny organisering bringer vannforvaltningsarbeidet bedre i tråd med Vanndirektivet, slik departementene hevder.

Avsnitt 13 i innledningen til Vanddirektivet sier:

«Decisions should be taken as close as possible to the locations where water is affected or used. Priority should be given to action within the responsibility of Member States through the drawing up of programmes of measures adjusted to regional and local conditions.»

Departementenes ønske om at alle avgjørelser nå skal bli tatt på statlig nivå (Miljødirektoratet og fylkesmenn), er stikk i strid med disse målene i Vanddirektivet.

Organiseringen av vannregionene har vært nybrottsarbeid som har sikret politisk forankring, engasjerte lokalsamfunn og aktiv deltakelse fra alle berørte parter. Riksrevisjonen mener at organiseringen har gitt kommunale og regionale plan- og sektormyndigheter anledning til å samarbeide og ta viktige avgjørelser om vannmiljøet og hvordan vannressursene skal brukes. Den regionale vannforvaltningsplanen for vannregion Glomma er vedtatt i fylkestingene og ble endelig godkjent av Klima- og miljødepartementet 1. juli 2016. Planprosessen er evaluert av NIVA og NIBR (NIVA-rapport 7197-2017). De anbefaler enda mer lokal deltakelse og forankring i neste planperiode. Det er lite sannsynlig at dette vil skje dersom all koordinering og overordnet planlegging skal overtas av utvalgte fylkesmenn og Miljødirektoratet.

Vi finner det også betenkelig at vannforvaltningsplanene ikke lenger skal hjemles i plan- og bygningsloven. Noe av poenget med regionale planer er at de skal være sektorovergripende. Plan- og bygningslovens § 1-1 andre ledd lyder: «Planlegging etter loven skal bidra til å samordne statlige, regionale og kommunale oppgaver og gi grunnlag for vedtak om bruk og vern av ressurser.» Forslaget innebærer at naturmangfoldloven skal erstatte plan- og bygningsloven som hjemmelsgrunnlag for vannforskriften. Dette vil kunne medføre at vannforvaltningsplanene i større grad blir rene verneplaner og at den sektorovergripende planleggingen blir nedprioritert.

Daglig leder sitt forslag til vedtak:

Fylkeskommunene er best egnet til å gjennomføre regional, sektorovergripende planlegging. Det gjelder også arbeidet med vannforvaltningsplanlegging. Vi ønsker ikke at utvalgte fylkesmenn og Miljødirektoratet skal overta denne rollen fra folkevalgt regionalt nivå.

Vannforvaltningsplanene må fortsatt vedtas som regionale planer etter plan- og bygningsloven.

Vedtak i Arbeidsutvalg - 19.01.2018

Enstemmig som daglig leder sitt forslag til vedtak:

Fylkeskommunene er best egnet til å gjennomføre regional, sektorovergripende planlegging. Det gjelder også arbeidet med vannforvaltningsplanlegging. Vi ønsker ikke at utvalgte fylkesmenn og Miljødirektoratet skal overta denne rollen fra folkevalgt regionalt nivå.

Vannforvaltningsplanene må fortsatt vedtas som regionale planer etter plan- og bygningsloven.

Rett utskrift
Otta, 19.01.18

Kristin Haave
Sign.